

ΤΗΣ ΕΛΕΝΑΣ ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ*

Οι «Ενισχύσεις των Φτωχών» και το Κεντρικό σύστημα μητρώων

Διασφάλιση της Έννομης Κατανομής των Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας μέσω του «Κεντρικού Συστήματος Μητρώων Κρατικών Ενισχύσεων και Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας»

Οι Κανονισμοί Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας ή αλλιώς «De Minimis» αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των νομοθετικών πλαισίων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που αφορούν τις Κρατικές Ενισχύσεις.

Οι Ενισχύσεις «De Minimis» ορίζονται ως οι «ενισχύσεις των φτωχών», λόγω του ότι αφορούν μικρότερα ποσά, μέχρι ένα συγκεκριμένο καθορισμένο ανώτατο όριο ποσού ανά τομέα, ανά κυλιόμενη τριετία, ανά ενιαία επιχείρηση (Πίνακας 1) και δεδομένου ότι ενδεχομένως να μην έχουν αντίκτυπο στον ανταγωνισμό και το εμπόριο, στην ενιαία αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Απαραίτητη προϋπόθεση για να χορηγηθεί μια Ενίσχυση Ήσσονος Σημασίας είναι οι Δικαιούχοι των Μέτρων De Minimis να ασκούν Οικονομική Δραστηριότητα, ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς που τους δίδεται και τον τρόπο χρηματοδότησής τους.

Η Επιτροπή έχει εκδώσει 4 Κανονισμούς «De Minimis», των οποίων η κύρια παράμετρος είναι να μην γίνεται υπέρβαση του ανώτατου οριζοντιοποιημένου ποσού που χορηγείται ανά Μητρώο Ενισχύσεων, ανά ενιαία επιχείρηση, ανά κυλιόμενη τριετία. Για τους τομείς της Γεωργίας, της Αλιείας και Υδροκαλλιεργείας η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει θεσπίσει ανά Κράτος Μέλος και μέγιστο Εθνικό Συναρπαστικό Όριο, το οποίο δεν πρέπει να ξεπεραστεί στην κυλιόμενη τριετία.

Ο Έλεγχος για υπέρβαση
Για να διασφαλιστεί ότι δεν γίνεται καμία υπέρβαση των μέγιστων ορίων De Minimis, το Γραφείο Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων (ΓΕΕΚΕ) έχει υλοποιήσει και θέσει σε λειτουργία, από την 1η Ιανουαρίου 2022, τη Φάση Α' του «Κεντρικού Συστήματος Μητρώων Κρατικών Ενισχύσεων και Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας» (εφεξής «ΚΜΚΕ»), η οποία αφορά τον αποκλειστικό χαρακτήρα των Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας. Η Β' Φάση του Συστήματος αφορά την καταχώρηση των Κρατικών Ενισχύσεων, που εμπίπτουν στα υπόλοιπα Νομοθετικά Πλαίσια των Κρατικών Ενισχύσεων και το ΓΕΕΚΕ είναι στη διαδικασία καταγραφής των σχετικών προδιαγραφών υλοποίησής τους.

Σημαντικό είναι να αναφέρουμε ότι το Σύστημα ΚΜΚΕ ελεγχόταν από τη Ευρωπαϊκή Επιτροπή και παρουσιάστηκε στο «1st Advisory Committee meeting on a revision of the General De Minimis Regulation (1407/2013)» σε όλα τα Κράτη Μέλη, όπου η εμπειρία της Κύπρου στη δημοσίευσή και υλοποίηση του ΚΜΚΕ θεωρήθηκε ως «Παρόδειγμα προς Μίμηση». Το Εθνικό Σύστημα για καταχώρηση των Ενισχύσεων Ή-

σσονος Σημασίας έχει καταστεί από την Επιτροπή υποχρεωτικό να λειτουργήσει από όλα τα Κράτη Μέλη από 1η Ιανουαρίου 2026, γεγονός που είναι προνομίο για την Κύπρο, αφού το έχει λειτουργήσει από το 2022. Το ΚΜΚΕ είναι ένα μηχανογραφικό, web-based, αξιόπιστο, φιλικό και εύκολο στη χρήση του Σύστημα, μέσω του οποίου όλες οι αρμόδιες Αρχές του κράτους καταχωρούν τις Ενισχύσεις Ήσσονος Σημασίας για τις οποίες παραχωρούν το «έννομο δικαίωμα λήψης της ενίσχυσης» (ήγκριση) στους Δικαιούχους. Με την καταχώρηση των ενισχύσεων στο ΚΜΚΕ, η αρμόδια Αρχή και κατ'επίσημη το κράτος διασφαλίζει ότι θα καταβάλει τις σχετικές ενισχύσεις στους δικαιούχους, όταν αυτοί υλοποιήσουν τους όρους και προϋποθέσεις των εν λόγω Σχεδίων για τα οποία υπέβαλαν αίτηση. Περαιτέρω, με τη λειτουργία του ΚΜΚΕ, εξασφαλίθηκαν σημαντικές εργασιότητες και ανδρώονται πόροι από όλες τις Αρμόδιες Αρχές.

Το Γραφείο Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων πραγματοποιήσε πέραν των 40 εκπαιδευτικών κατά τα έτη 2021-2024 σε όλες τις αρμόδιες Αρχές και παρέθεσε συνεχή και άμεση υποστήριξη σε πέραν των 300 εξουσιοδοτημένων χρηστών. Πρόσβαση στην περιήγηση των δεδομένων έχουν όλοι οι εξουσιοδοτημένοι χρήστες, αλλά

έχουν το δικαίωμα να δημοσιοποιήσουν ή να διαφοροποιήσουν τα δεδομένα που αφορούν μόνο τη δική τους αρμόδια Αρχή. Από την 1η Ιανουαρίου 2022, που τέθηκε σε λειτουργία το ΚΜΚΕ και μέχρι και τις 17 Απριλίου 2024, καταχωρήθηκαν τα πιο κάτω στοιχεία στο ΚΜΚΕ:

Ενισχύσεις ύψους €234,935,460.23
Από 22 αρμόδιες Αρχές
Από 166 διαφορετικά σχέδια
Χορηγήθηκαν σε 12,396 δικαιούχους και 11,856 Ενιαίες Επιχειρήσεις.
Επιπρόσθετα, οι πιο πάνω ενισχύσεις χορηγήθηκαν στα Μητρώα ως ακολούθως:
Μητρώο Γεωργίας: €1,910,236.33
Μητρώο Αλιείας: €355,911.60
Γενικό Μητρώο: €214,984,842.29
Μητρώο Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος (ΥΓΟΣ): €17,684,470.01.
Επιγραμματικά, μέσω του ΚΜΚΕ επιτηρούνται τα ακόλουθα: Ενιαίο Κρατικό Μητρώο Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας, Διασφάλιση των χορηγούμενων Ενισχύσεων, Διασφάλιση, σε μεγάλο βαθμό, της έννομης κατανομής των Ενισχύσεων στους Δικαιούχους και τη μη υπέρβαση των Ατομικών και Εθνικών ορίων.
Άμεση, στενότερη και αποτελεσματικότερη παρακολούθηση των χορηγούμενων ενισχύσεων, ανά Σχέδιο, ανά Δικαιού-

χο / Ενιαία Επιχείρηση, Καύση της Γραμμής Δήλωσης Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας από το 2024.

Έλεγχος της ύπαρξης και της εγκυρότητας των στοιχείων των Δικαιούχων μέσω Άμεσης επικοινωνίας του ΚΜΚΕ με την Κυβερνητική Αποθήκη Πληροφοριών (ΚΑΠ) για επιβεβαίωση των στοιχείων των Φυσικών και Νομικών Προσώπων, Φόρτωση των έγκυρων πληροφοριών ανεξάρτητων Μητρώων (π.χ. Ίδρυματα, Σωματεία, Δήμοι κ.λπ).

Παροχή διάφορων αναφορών για καλύτερο έλεγχο και προγραμματισμό σε όλα τα επίπεδα των Αρμόδιων Αρχών.
Έκδοση αυτόματων βεβαιώσεων οι οποίες δίδονται στους δικαιούχους που επιβεβαιώνουν ότι τους δόθηκε το «έννομο δικαίωμα λήψης της ενίσχυσης» για την οποία αιτήθηκαν, όπως και το ποσό που τους εγκρίθηκε. Άμεση πληροφόρηση στις Ενιαίες Επιχειρήσεις / Δικαιούχους που ξεπερνούν τα ατομικά όρια των Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας και, ως εκ τούτου, δεν δικαιούνται να λάβουν περαιτέρω Ενίσχυση. Μέσω του Συστήματος παρουσιάζεται μια ολοκληρωμένη εικόνα και άμεση ενημέρωση των Δικαιούχων για τις Ενισχύσεις που τους χορηγήθηκαν από όλες τις Αρμόδιες Αρχές, ανά Σχέδιο, Αρμόδιων Αρχών για τις Ενισχύσεις που χορηγήσαν ανά Σχέδιο, Κράτους & Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις Ενισχύσεις που χορηγήθηκαν από την Κεντρική Διοικητική σε οποιαδήποτε περίοδο.

Καταλυτικά, το σημαντικότερο επίτευγμα του ΚΜΚΕ είναι η «διασφάλιση των χορηγούμενων Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας & Διασφάλιση της Έννομης Κατανομής τους».

* Υπόθυμη Έργου για το Κεντρικό Σύστημα Μητρώων Κρατικών Ενισχύσεων και Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας, Λειτουργός - Γραφείο Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων

Πίνακας 1: Όρια De-Minimis ανά Κανονισμό

(EE) 2023/2831 Γενικός €300,000 (01/01/2024 – 31/12/2030)	(EE) 2023/2832 (ΥΓΟΣ) Υψηλότερος Γενικός Οικονομικός Συμφέροντος €750,000 (01/01/2024 – 31/12/2030)
Εθνικό: €8,934,792	Εθνικό: €1,324,372
(EE) 1408/2013 Γεωργικός Τομέας €20,000 (01/01/2014 – 31/12/2027)	(EE) 717/2014 Τομέας Αλιείας και Υδροκαλλιεργείας €40,000 (01/01/2014 – 31/12/2029)

© Όλη η Εξουσία των Κρατικών Ενισχύσεων Μαρτίου 2021 έως 2020

Διασφάλιση της Έννομης Κατανομής των Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας μέσω του «Κεντρικού Συστήματος Μητρώων Κρατικών Ενισχύσεων και Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας»

Οι Κανονισμοί Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας ή αλλιώς «De Minimis» αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Νομοθετικών Πλαισίων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που αφορούν τις Κρατικές Ενισχύσεις.

Οι Ενισχύσεις «De-Minimis» ορίζονται ως οι Ενισχύσεις των «φτωχών», λόγω του ότι αφορούν μικρότερα ποσά μέχρι ένα συγκεκριμένο καθορισμένο ανώτατο όριο ποσού ανά Τομέα, ανά κυλιόμενη τριετία, ανά Ενιαία επιχείρηση (Πίνακας 1), και δεδομένου ότι ενδεχομένως να μην έχουν αντίκτυπο στον ανταγωνισμό και το εμπόριο, στην ενιαία αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Απαραίτητη προϋπόθεση για να χορηγηθεί μια Ενίσχυση Ήσσονος Σημασίας είναι οι Δικαιούχοι των Μέτρων De Minimis να ασκούν **Οικονομική Δραστηριότητα**, ανεξάρτητα από το Νομικό καθεστώς που τους δίδει και τον τρόπο χρηματοδότησής τους.

Η Επιτροπή έχει εκδώσει 4 Κανονισμούς «De Minimis», των οποίων η κύρια παράμετρος τους είναι να **ΜΗΝ γίνεται υπέρβαση του ανώτατου σωρευτικού ποσού που χορηγείται ανά Μητρώο Ενισχύσεων, ανά Ενιαία επιχείρηση, ανά κυλιόμενη τριετία**. Για τους Τομείς της Γεωργίας, της Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει θεσπίσει ανά Κράτος Μέλος και **μέγιστο Εθνικό Σωρευτικό Όριο**, το οποίο δεν πρέπει να ξεπεραστεί στην κυλιόμενη τριετία.

(ΕΕ) 2023/2831 Γενικός €300,000 (01/01/2024 – 31/12/2030)	(ΕΕ) 2023/2832 (ΥΓΟΣ) Υπηρεσίες Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος €750,000 (01/01/2024 – 31/12/2030)
Οι Περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων Νόμοι 2001 έως 2020	
Εθνικό: €8,934,792	Εθνικό: €1,324,372
(ΕΕ) 1408/2013 Γεωργικός Τομέας €20,000 (01/01/2014 – 31/12/2027)	(ΕΕ) 717/2014 Τομέας Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας €40,000 (01/01/2014 – 31/12/2029)

Πίνακας 1: Όρια De-Minimis ανά Κανονισμό

Για να διασφαλιστεί ότι δεν γίνεται καμία υπέρβαση των μέγιστων ορίων De-Minimis, το Γραφείο Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων (ΓΕΕΚΕ) έχει υλοποιήσει και θέσει σε λειτουργία, από την **1^η Ιανουαρίου 2022**, την **Φάση Α' του «Κεντρικού Συστήματος Μητρώων Κρατικών Ενισχύσεων και Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας»** (εφεξής «**ΚΜΚΕ**»), η οποία αφορά τον αποκλειστικό χειρισμό των Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας.

Η Β' Φάση του Συστήματος αφορά την καταχώρηση των Κρατικών Ενισχύσεων, που εμπίπτουν στα υπόλοιπα Νομοθετικά Πλαίσια των Κρατικών Ενισχύσεων και το ΓΕΕΚΕ είναι στη διαδικασία καταγραφής των σχετικών προδιαγραφών υλοποίησής τους.

Σημαντικό είναι να αναφέρουμε ότι το Σύστημα ΚΜΚΕ επιλέχθηκε από τη Ευρωπαϊκή Επιτροπή και παρουσιάστηκε στο **«1st Advisory Committee meeting on a revision of the General De Minimis Regulation (1407/2013)»** σε όλα τα Κράτη Μέλη, όπου η εμπειρία της Κύπρου στη δημιουργία και υλοποίηση του ΚΜΚΕ θεωρήθηκε ως **«Παράδειγμα προς Μίμηση»**.

Το Εθνικό Σύστημα για καταχώρηση των Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας έχει καταστεί από την Επιτροπή υποχρεωτικό να λειτουργήσει από όλα τα Κράτη Μέλη από **1^η Ιανουαρίου 2026**, γεγονός που είναι προνομιούχο για την Κύπρο, αφού το έχει λειτουργήσει από το 2022.

Διασφάλιση της Έννομης Κατανομής των Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας μέσω του «Κεντρικού Συστήματος Μητρώων Κρατικών Ενισχύσεων και Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας»

Το ΚΜΚΕ είναι ένα μηχανογραφικό, web-based, αξιόπιστο, φιλικό και εύκολο στη χρήση του Σύστημα, μέσω του οποίου όλες οι Αρμόδιες Αρχές του Κράτους καταχωρούν τις Ενισχύσεις Ήσσονος Σημασίας, για τις οποίες παραχωρούν το «έννομο δικαίωμα λήψης της ενίσχυσης» (έγκριση) στους Δικαιούχους. Με την καταχώρηση των ενισχύσεων στο ΚΜΚΕ η Αρμόδια Αρχή και κατ' επέκταση το Κράτος δεσμεύεται ότι θα καταβάλει τις σχετικές ενισχύσεις στους Δικαιούχους, όταν αυτοί υλοποιήσουν τους όρους και προϋποθέσεις των εν λόγω Σχεδίων για τα οποία υπέβαλαν αίτηση. Περαιτέρω, με την λειτουργία του ΚΜΚΕ, εξοικονομήθηκαν σημαντικές εργατώρες και ανθρώπινοι πόροι από όλες τις Αρμόδιες Αρχές.

Το Γραφείο μας πραγματοποίησε πέραν των 40 εκπαιδεύσεων κατά τα έτη 2021-2024 σε όλες τις Αρμόδιες Αρχές και παρέχει συνεχή και άμεση υποστήριξη σε πέραν των 300 εξουσιοδοτημένων Χρηστών. Πρόσβαση στην περιήγηση των δεδομένων έχουν όλοι εξουσιοδοτημένοι Χρήστες, αλλά έχουν το δικαίωμα να δημιουργήσουν ή να διαφοροποιήσουν τα δεδομένα που αφορούν μόνο τη δική τους Αρμόδια Αρχή.

Από την 1^η Ιανουαρίου 2022, που τέθηκε σε λειτουργία το ΚΜΚΕ και μέχρι και τις 17 Απριλίου 2024, καταχωρήθηκαν τα πιο κάτω στοιχεία στο ΚΜΚΕ:

- Ενισχύσεις ύψους **€234,935,460.23**
- Από **22** Αρμόδιες Αρχές
- Από **166** διαφορετικά Σχέδια
- Χορηγήθηκαν σε **12,396** Δικαιούχους και **11,856** Ενιαίες Επιχειρήσεις.

Επιπρόσθετα, οι πιο πάνω ενισχύσεις χορηγήθηκαν στα Μητρώα ως ακολούθως:

- **Μητρώο Γεωργίας: €1,910,236.33**
- **Μητρώο Αλιείας: €355,911.60**
- **Γενικό Μητρώο: €214,984,842.29**
- **Μητρώο Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος (ΥΓΟΣ) : €17,684,470.01.**

Επιγραμματικά, μέσω του ΚΜΚΕ επιτυγχάνονται τα ακόλουθα:

- ✓ Ενιαίο Κρατικό Μητρώο Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας.
- ✓ Διαφάνεια των χορηγούμενων Ενισχύσεων.
- ✓ Διασφάλιση, σε μεγάλο βαθμό, της έννομης κατανομής των Ενισχύσεων στους Δικαιούχους και τη μη υπέρβαση των Ατομικών και Εθνικών ορίων.
- ✓ Άμεση, στενότερη και αποτελεσματικότερη παρακολούθηση των χορηγούμενων ενισχύσεων, ανά Σχέδιο, ανά Δικαιούχο / Ενιαία Επιχείρηση.
- ✓ Κατάργηση της Γραπτής Δήλωσης Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας από το 2024.
- ✓ Έλεγχος της ύπαρξης και της εγκυρότητας των στοιχείων των Δικαιούχων μέσω:
  - Άμεσης επικοινωνίας του ΚΜΚΕ με την Κυβερνητική Αποθήκη Πληροφοριών (ΚΑΠ) για επιβεβαίωση των στοιχείων των Φυσικών και Νομικών Προσώπων.
  - Φόρτωση των έγκυρων πληροφοριών ανεξάρτητων Μητρώων (π.χ. *Ιδρύματα, Σωματεία, Δήμοι κλπ*).
- ✓ Παροχή διάφορων Αναφορών για καλύτερο έλεγχο και προγραμματισμό σε όλα τα επίπεδα των Αρμοδίων Αρχών.
- ✓ Έκδοση αυτόματων Βεβαιώσεων οι οποίες δίδονται στους Δικαιούχους που επιβεβαιώνουν ότι τους δόθηκε το «έννομο δικαίωμα λήψης της ενίσχυσης» για την οποία αιτήθηκαν, όπως και το ποσό που τους εγκρίθηκε.
- ✓ Άμεση πληροφόρηση στις Ενιαίες Επιχειρήσεις / Δικαιούχους που ξεπερνούν τα Ατομικά όρια των Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας και, ως εκ τούτου, δεν δικαιούνταν να λάβουν περαιτέρω Ενίσχυση.

Μέσω του Συστήματος παρουσιάζεται μια ολοκληρωμένη εικόνα και άμεση ενημέρωση των:

- ✓ Δικαιούχων για τις Ενισχύσεις που τους χορηγήθηκαν από όλες τις Αρμόδιες Αρχές, ανά Σχέδιο.
- ✓ Αρμοδίων Αρχών για τις Ενισχύσεις που χορήγησαν ανά Σχέδιο.

Διασφάλιση της Έννομης Κατανομής των Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας μέσω του «Κεντρικού Συστήματος Μητρώων Κρατικών Ενισχύσεων και Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας»

- ✓ Κράτους & Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις Ενισχύσεις που χορηγήθηκαν από την Κυπριακή Δημοκρατία σε οποιαδήποτε περίοδο.

Καταληκτικά, το σημαντικότερο επίτευγμα του ΚΜΚΕ είναι η «Διαφάνεια των χορηγούμενων Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας & Διασφάλιση της Έννομης Κατανομής τους».

Έλενα Ιωαννίδου

**Υπεύθυνη Έργου για το Κεντρικό Σύστημα Μητρώων Κρατικών Ενισχύσεων και Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας
Λειτουργός - Γραφείο Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων**

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΦΟΡΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ
OFFICE OF THE COMMISSIONER FOR STATE AID CONTROL

